

Abstrakt

Prionové ochorenia zvierat a ľudí je známe už niekoľko desiatok rokov. Súhrnne sa označujú ako Transmisívne spongiformné encefalopatie. Sú to fatálne neurodegeneratívne ochorenia, prejavujúce sa dlhou inkubačnou dobou a postihujú mozgové tkanivo. Ich výskyt bol zaznamenaný po celom svete vrátane Slovenskej republiky. Najznámejším ochorením u zvierat je bovinná spongiformná encefalopatia a u človeka Creutzfeldova – Jakobova choroba. Ochorenie vyvolávajú infekčné priony a prejavujú sa širokou škálou klinických príznakov, pričom dominujú príznaky nervového charakteru až po celkové zlyhanie organizmu. Z terapeutického hľadiska nebola vyvinutá zatiaľ žiadna účinná liečba, všetky ochorenia končia letálne.

Predložená atestačná práca popisuje charakteristiku niektorých transmisívnych spongiformných encefalopatií u zvierat a ľudí, možnosti ich vzniku a šírenia. Analyzuje bovinnú spongiformnú encefalopatiu, popisuje priebeh ochorenia a jeho dôsledky. V ďalšej časti sa atestačná práca zaoberá popisom zavedeného systému monitorovania bovinnej spongiformnej encefalopatie na bitútku v regióne Galanta v rokoch 2010 – 2013. Hodnotí postupy pri odbere vzoriek TSE, pri ich balení, zasielaní na laboratórne vyšetrenie a vyhodnocovaní výsledkov vyšetrení. Prehodnocuje aplikáciu a dodržiavanie právnych predpisov v tejto oblasti. Poukazuje na dôležitosť kontroly celého systému ako prevencie šírenia ochorenia, zníženia rizika až eliminácie výskytu tohto ochorenia.

Kľúčové slová: bovinná spongiformná encefalopatia, monitorig, vzorky, prevencia